

Опис програми екзамену

Київський університет імені Бориса Грінченка
Кафедра політології та соціології
Кафедра всесвітньої історії

ПРОГРАМА ЕКЗАМЕНУ з дисципліни «Історико-політичні студії»

Модуль: «Історія зарубіжних політичних вчень»

Модуль: «Історія політичної думки України»

Курс I

Спеціальність С2 Політологія

Форма проведення:

Екзамен проводиться в ЕНК у формі есе. Кожне екзаменаційне завдання складається з *двох* теоретичних питань: одне з історії зарубіжних політичних вчень, друге з історії політичної думки України.

Тривалість проведення: 2 академічні години (80 хв) для відповіді в ЕНК.

Максимальна кількість балів: 40 балів, по 20 балів за кожне питання.

Критерії оцінювання:

За відповідь на теоретичні питання:

40 балів- Критичний аналіз суті та змісту першоджерел щодо поставленого питання. Повний виклад фактів, ідей, результатів відповіді в логічній послідовності. Якісний аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку даного питання. Повна доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив дослідження;

30 балів – Спроби критичного аналізу суті та змісту першоджерел щодо поставленого питання. Виклад в основному фактів, ідей, результатів відповіді. Частковий аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку даного питання. Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив дослідження;

20 балів – Некритичний аналіз суті та змісту першоджерел щодо поставленого питання. Частковий виклад фактів, ідей, результатів відповіді в логічній послідовності. Спроби аналізу сучасного стану дослідження проблеми. Часткова доказовість висновків, спроба обґрунтування власної позиції, визначення перспектив дослідження;

10 балів – Спроби некритичного аналізу суті та змісту першоджерел щодо поставленого питання. Набір фактів, ідей, результатів відповіді без логічної послідовності. Наявність висновків, спроба обґрунтування власної позиції; 0

балів - Відсутність аналізу суті та змісту першоджерел щодо поставленого питання. Хаотичний виклад деяких фактів, ідей, результатів відповіді без логічної послідовності. Відсутність аналізу сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку даного питання. Відсутність висновків, обґрунтованості власної позиції, пропозицій щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив дослідження.

Перелік допоміжних матеріалів:

Немає

Орієнтовний перелік питань:

«Історія зарубіжних політичних вчень»

. Джефферсон про теорію суспільного договору і природні, не відчужені права людини.

дейні витоки революційного підйому у Франції. Ж.П. Марат, М. Робесп'єр.

екларація Незалежності США як квінтесенція політичної думки XVII ст. ритична філософія Іммануїла Канта й основні світоглядні і методологічні установки «Метафізичних початків вчення про право».

роаналізуйте погляди Г. Гегеля на владу та форми держави.

онсервативний напрям політичних вчень на початку XIX ст. (Е.Берк).

онтрпросвітництво та консерватизм в роботах Ж. Де Местра.

ібєралізм як провідна течія французької політичної думки першої пол.

XIX ст.

утність концепції «етатизму».

еорія утилітаризму Ієремії Бентама.

жон Стюарт Мілль. Спроба оновлення утилітаризму.

истема противаг у функціонуванні демократичної системи. «Концепція захисту меншості» Мілля.

сновні положення теорії утопічного соціалізму.

олітичні вчення К.-А. де Сен-Симона.

топічний соціалізм в роботах Ш.Фур'є та Р.Оуена.

успільно-політична діяльність Карла Маркса й Фрідріха Енгельса.

лючові положення Марксистського вчення.

арксизм про сутність держави.

сторичне підґрунтя та умови формування поглядів М. Вебера.

еорія циркуляції еліт Вільфредо Парето.

Постбіхевіоральна революція»: причина та наслідки.

ж. Марч та Й. Олсен «Новий інституціоналізм: організаційні чинники у політичному житті».

лексіс Шарль Анрі де Токвіль про демократію в Америці.

Криза старого ладу» й осмислення Французької революції XVII ст. в роботах А. де Токвіля.

Політична формула» Гаetano Москі.

Залізний закон олігархії» Роберта Міхельса.

еоретико-методологічна еволюція політичної науки (за Д.Істоном, М.Дюверже, Г.Алмондом та Р.Далем).

мериканська традиція розмежування понять policy, politics, political

ахідноєвропейська концептуалізація розмежування понять політики та політичного.

анамериканізм у США як доктрина поширення впливу на нові території.

«Історія політичної думки України»

тановлення і розвиток політичної думки в епоху Київської Русі: вплив хрещення Русі на філософську і політичну думку.

олітичні ідеї у «Слові про закон і благодать» та «Повісті минулих літ».

олітико-правові ідеї «Повчання Володимира Мономаха».

піввідношення духовної і світської влади у творчості Кирила Туровського і Данила Заточника.

олітичні ідеї Галицько-Волинського літопису і Литовських статутів.

утність держави і влади у творчості С.Оріховського (Роксолана).
оціально-політичні передумови унії.

успільно-політичні погляди Братств і діячів Острозької академії.

успільно-політичні погляди Й.Верещинського.

ілософські і суспільно-політичні погляди діячів Київської академії
(П.Могила, І.Борецький, І.Гізель та інші).

олітико-правова концепція Ю.Немирича.

олітичні погляди творців С.Яворського і Ф.Прокоповича.

олітико-правові ідеї П.Орлика.

успільно-політичний ідеал Г.Сковороди.

деологічні засади українських автономістів (І.Котляревський,
В.Полетика, В.Капніст та інші) та українських декабристів.

Історія русів» як політичний маніфест автономістів.

успільно-політичні ідеї представників Кирило-Мефодіївського
товариства. Політичні погляди Т.Шевченка.

успільно-політичні погляди діячів «Руської трійці».

ародництво В.Антоновича.

онцепція державності М.Драгоманова.

оціалістичне народництво (С.Подолінський, О.Терлецький,
Ю.Бачинський, М.Порш, Д.Антонович, В.Старосольський).

волюція у поглядах на суспільство і державу у творчості І.Франка.

дея незалежності України у творчості М.Міхновського.

іж соціалізмом і націоналізмом: політична історіософія
М.Грушевського.

країнський консерватизм В.Липинського.

Чинний націоналізм» Д.Донцова: головні постулати.

успільно-політичні погляди Ю.Липи.

дейні засади ОУН (революційної), доктрина організованого
націоналізму (С.Бандера, С.Ленкавський, П.Мірчук, Я.Стецько та інші).

успільно-політичні погляди діячів «Розстріляного Відродження».

онцепції політичного етичного спротиву засновників УГГ (М.Руденко,
О.Бердник, Л.Лук'яненко, М.Маринович, В.Стус, В.Чорновіл та інші).

